

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIVALAR VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

5230900-Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha) ta'lim yo'naliishi
bitiruvchilari uchun ixtisoslik fanklaridan Yakuniy davlat attestatsiyasi imtiyon

DASTURI

Ixtisoslik fanlari:

- 3.03 - "Moliyaviy hisob"
- 3.09 - "Boshqaruv hisobi"
- 3.07 - "Audit"

Buxoro-2024

ANNOTATSIYA

Iqtisodiyotni yangillash va modernizatsiyalash sharoitiida mehnati tashkil etish, mehnat resurslarining shakilanishi va ularidan samarali foydalaniш muammolarini o'ргanish, iqtisodiy mushohada qilish usullari bilan qurollantirish, iqtisodiy hodisa va jarayonlar mazmunini mantiqiy mushohada qilish uchun zarur bo'lgan uslubiy yondashuvlarni egallashiga ko'maklashish, ular oniga milliy istiqlol g'oyasini va milliy markuranning asosiy qoidalarini singdirish, xozirgi zamон rivojlangan bozor iqtisodiyotini vujudga keltirishning dolzarb muammolarini ochib berish, global iqtisodiy rivojlanish bo'yicha bilimlarning nazarini, global iqtisodiyotning asosiy tushunchahari va kategoriyalarini, global darajada amal qiluvchi iqtisodiy qonunlar va tamoyillarini o'rnatish hamda ularni amaliyotda ta比q etish ko'nikmasini hosil qilishga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:		dots.	M.X.Urakova
		o'qituvchi	A.U.Qurbanov

Taqribchilar:		i.f.n., dots.	N.X.Kuliayev
		i.f.f.d., PhD	A.U. Sherov

KIRISH

Respublikamizda olib borilgan iqtisodiy islohotlar natijasida xo'jalik yurituvchi subyektlar endi turli mulkchilikka asosanish bilan birga jahon bozoriga ham chiqmoqdalar. Tabiyki, bu holatda ular faoliyatini yuritish va boshqarish hamda nazoratini olib borish ishonchli ma'lumotlarni o'z vaqtida olinishini talab etadi. Bu borada esa, iqtisodchilarning so'zlashuv tili hisoblanuvchi buxgalteriya hisobining o'rnii hamda ahaniyati yanada oshdi

Iqtisodiyotni rivojlantrishning asosiy ustuvor yo'nalishlarini puxta o'zlashtirishlari, mayjud resurlardan samarali foydalanishlari hamda ularga ijodiy yo'ndashishlarini ta'minlashda buxgalteriya hisobining o'ziga xos xususiyatlarni, moliyaviy hisobotning asosiy tamoyillari hamda uslubiy asoslari bo'yicha bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishlarga yerdam beradi.

O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotda iqtisodiy munosabatlarni rivojlantrishga qaratilgan iqtisodiy islohotlar moliya tizimida ham keskin o'zgartirishlarni amalga oshirishni taqozo qilmoqda.

Mamlakatimiz tarraqiyotini yanada rivojlantrish, hozirgi davr o'zgarishlariga har tomonlama javob beradigan barqaror va mustahqam iqtisodiyotni qaror topirishni davom etirgan holda 2022-2026 yillarda O'zbekiston Respublikasini taraqqiyot yo'nalishlari "Taraqqiyot strategiyasi"da belgilandi. Ushbu strategiyaga asosan quyidagi ustuvor yo'nalishlar belgilab olindi:

- Davlat va jamiyat qurilishi tizimini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari;
- Qonun ustuvorligini ta'minlash va sud-huquq tizimini yanada islohq qilishning ustuvor yo'nalishlari;
- Iqtisodiyotni rivojlantrish va liberalallashtirishning ustuvor yo'nalishlari;
- Jitimoiy sohani rivojlantrishning ustuvor yo'nalishlari;

Imtihon dasturi Buxoro davlat universiteti kengashida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

2024 yil " " dagi _____ -sonli bayonnomma

- Xavfsizlik, diniy bag'rikenglik va millatlararo totuvikni ta'minlash hamda chiqur o'ylangan, o'zaro manfaatl va amaliy tashqi siyosat sohasidagi ustuvor yo'nalishlar.

Hozirgi iqtisodiy jarayonlarning eng qizg'in davrida moliya munosabatlarining mazmuni va ahamiyatini orib bormoqda. Bu munosabatlarni o'rganadigan iqtisod-moliyaviy fanlarning ham ahamiyati kuchayib bormoqda.

Iqtisodiyotdagi jadal o'zgarishlar, yuzaga kelgan demografik vaziyat, ro'y berayotgan global mashhuv o'zgarishlar o'z navbatida insonning jamiyatdag'i holati o'zgarishiga ham olib kelmoqda. Fanga asoslangan yangi ilmiy bilimlar ishab chiqaruvchi kuchga aylamnoqda. Korxonalarda hal qiluvchi darajadagi zarur ijodiy shaxslar borligi firmalar iqtisodiyotining asosi bo'lib qolmoqda. Ishlab chiqarishning ilmtalabligi, uning intellektual va innovatsion ko'rinishda namoyon bo'lishi hozirgi sharoitda jamiyat yangilanishining ob'ektiv ethiyojlarini yangi turdag'i xodim va ish beruvchining shakllanishiiga ko'maklashmoqda. Bu narsa o'z navbatida mehnat jarayonini boshqarishga yangicha yondashuvular qo'llanishini taqozo etmoqda.

5230900-Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha) ta'ilim yo'nalishi ixtisoslik fanlaridan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi yozma ishlariini

BAHOLASH MEZONLARI

Yozma ish Yozma ish uchun 4 tadan savol tuziladi va har bir savolga "0" balidan "25" ballgacha balolanadi.	Talaba berilgan yozma ishdagi 4 ta savoining har birini mohiyatini tushunishi, bilishi, tasavvurga ega bo'lishi lozim. Uni ilmiy asoslagan holda ijodiy fikrlab, mustaqil mushohada yuritib, imloviy xatosiz yoritib berishi hamda shu sovollarda berilgan ma'lumotlarni taqqoslay olishi, xulosa va qarorlar umumiyligi tashqargan holda, amalda qo'llay billehi kerak. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan bo'lsa, yozma ishga maksimal 100 ball (4x25 ball) qo'yildi. Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatgichini nazorat qilishda quyidagi
---	--

namunaiviy mezonlar uchun): 20-25 ball uchun talabaning bilim darajasi qo'yidagilarga javob berishi lozim: xulosa va qaror qabul qilish: ijodiy fikrlay olish; mustaqil mushohada yurita olish; olgan bilimlarni amalda qo'llay olish; mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	90-100-ball. Talaba berilgan yozma ishdagi 4 ta savol to'g'risida bilim va tasavvurga ega bo'lishi lozim. Savolni (90-100 %). mohiyatini tushgungan holda mustaqil mushohada yuritib, savol mazmunini yoritib berishi kerak. Berilgan ilmiy ma'lumotlarni o'zaro taqosha qiynaladi, xulosalar yakuniga yetmagan. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan 70-89-ball. bo'lsa, yozma ishga 20 ball (5x4 ball) qo'yildi. 15- 20-ball ball uchun talabaning bilim darajasi (70-89 %). • mustaqil mushohada yurita olish; olgan bilimlarni amalda qo'llay olish; • mohiyatini tushunish; bilish, aylib berish; tasavvurga ega bulish.
Oniqarli, (60-69%)	Talaba yozma ishdagi 4 ta savolni mohiyatini tushunishi, tasavvurga ega bo'lishi, qisman bilishi hisobga olinadi. Ilmiy ma'lumotlar qisman yozilgan, bu ma'lumotlar asosida mustaqil fikr va xulosalar 10-15 yurita olmaydi. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan bo'lsa, yozma ishga 15 ball qo'yildi. 10-15-ball uchun talabaning bilim darajasi quyidagi larta javob berishi lozim; • mohiyatini tushunish; bilish, aylib berish; tasavvurga ega bo'lish.
5-10- ball	Talaba 4-ta savolning mohiyatini qisman tushunsa, ilmiy ma'lumotlarni yozisinda xatoliklarga yo'll qo'ysa. Mustaqil fikr va xulosalar yoritilmagan bo'lsa, yozma ishega jami 10 ball qo'yildi.
0-5 ball ma'lumotlarni bayon etishda qo'pol xatoliklarga yo'll qo'yilsa, ma'lumotlar asosida mustaqil fikr yurita olmasa, yozma ishga jami 5 ball qo'yildi.	Talaba 4-ta savolning mohiyatini tushunmasa, ilmiy ma'lumotlarni tushunishi qo'pol xatoliklarga yo'll qo'yilsa, ma'lumotlar asosida mustaqil fikr yurita olmasa, yozma ishga jami 5 ball qo'yildi.

“Moliyaviy hisob” fanidan

Davlat attestatsiya sinovi uchun dastur

1-mavzu Moliyaviy hisob faniga kirish

Moliyaviy hisob faniga kursining dolzarbligiwa uning maqsadi. Moliyaviy hisobda qo'llaniladigan asosiy tushunchalar va ta'riflar, ko'nkmalar va uning boshqa hisob turlari bilan bog'liqligi va farqlari.

2-mavzu. Asosiy vositalar va nomoddiy aktivlар hisobi

Asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar to'g'risida tuchuncha. Asosiy vositalar va nomoddiy aktivlarning turkumlanishi, turlarini o'rghanish. Asosiy vositalar va nomoddiy aktivlarning analitik va sintetik hisobi.

3-mavzu. Pul mablag'lari va xorijiy valyuta hisobi

Pul mablag'lari va xorijiy valyuta hisobining asosiy vazifalari. Korxona xo'jalik faoliyatidagi o'mi hamda analitik va sintetik hisobi.

4-mavzu. Investitsiyalar hisobi

Investitsiyalarning tasniflanishi, baholanishi va ularni hisobga olish vazifalari, qimmatli qog'ozlarning turlari, moliyaviy investitsiyalarning buxgalteriya hisobi, moliyaviy investitsiyalarni qayta baholashi va ularni hisobga olish tartibi, investitsiyalarini diskontlash.

5-mavzu. Tovar moddiy zahiralar hisobi

Tovar moddiy zahiralarning ta'rif va turkumlanishi, Tovar moddiy zahiralarni baholash, xarid qilingan Tovar moddiy zahiralarning tannarxi, Tovar moddiy zahiralarning chiqib ketishi, TMZ qoldig'imi sotishning sof qiymati bo'yicha baholash, TMZni hisobga olishning davriy va uzlusiz tizimlari, TMZga doir axborotlarni moliyaviy hisobotda yoritish.

6-mavzu. Mehnat va unga haq to'lash hisobi

Mehnat va ish haqiqa tushuncha hamda uni hisobga olishning vazifalari, mehnatga haq to'lashning shakllari va tizimlari hamda ularni hujatlashtirish, mehnat ta'tili va kasallik bo'yicha qo'shimcha haq hisoblashni hujatlashtirish va hisobni yuritish tartibi, ish haqidan ushlab qolinadigan ajratmalar va to'lovlar hisobi.

7-mavzu. Ijara hisobi

Ijara tushunchasi, ijaraning asosiy turlari, ijara beruvchida moliyaviy ijara bo'yicha operatsiyalarning hisobi, ijara oluvchida moliyaviy ijara bo'yicha operatsiyalarning hisobi operativ ijara hisobi.

8-mavzu. Majburiyatlar hisobi

Majburiyatlarning ta'rif, majburiyatlarning tan olinishi, majburiyatlarning turkumlanishi, uzoq muddati majburiyatlar hisobi, qisqa muddati majburiyatlar hisobi, sotish va qayta ijara olish operatsiyalari hisobi.

9-mavzu. Soliq va boshqa majburiy to'lovlar hisobi

Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar tasnifi, turlari hamda hisobga olish vazifalari, joriy soliq majburiyatlar hamda joriy soliq aktivlarini tan olish, kelgusida soliq solinadigan vaqtinchalik farqlar hisobi, foyda solig'i hisobi, qo'shilgan qiymat solig'i hisobi, mol-mulk va resurs soliqlari hisobi.

10-mavzu. Qarzlar bo'yicha xarajatlar hisobi

Qarzlar bo'yicha xarajatlar ta'rif, qarzlar bo'yicha xarajatlar hisobining asosiy usuli, qarzlar bo'yicha xarajatlar hisobining tartibi, qarzlar bo'yicha kapitalatsiya qilinadigan xarajatlar tartibi va buxgalteriyada aks ettilish tartibi, ma'lumotlarni yoritib berish.

11-mavzu. Xususiy kapital hisobi

Xususiy kapitalning shakllantirilishi va uni hisobini yuritilishi. Xususiy kapitalning o'ziga xos xususiyatlardan kelib chiqib uning hisobini yuritilishi.

12-mavzu. Moliyaviy natijalar hisobi

Moliyaviy natijalarning shakllanishi va ularni hisobga olish, mahsulotish, xizmatlarni sotishdan olingan yalpi foyda (zarar)larni hisobga olish, asosiy faoliyatdan olingan boshqa daromadlarni hisobga olish, moliyaviy faoliyatdan olinadigan foyda(zarar)ni hisobga olish, favqulodda foyda va zararlarni hisobga olish, soʻf foyda va uning ishlatalishi hisobi.

13-mavzu. Moliyaviy hisobot

Moliyaviy hisobotning mazmuni, mohiyati va tarkibi, moliyaviy hisobot tuzish va uni tashkil etish, buxgalteriya balansи tuzilishi va uning tarkibi, moliyaviy natijalar toʼgʼrisidagi hisobot, pul oqimi toʼgʼrisidagi hisobotni tuzish va uni toʼlidirish, xususiy kapital toʼgʼrisidagi hisobotni tuzish, biznes birlashuvu va konsolidatsiyalangan moliyaviy hisobotlar

14-mavzu. Moliyaviy hisobot transformatsiyasi

Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga muvofiq hisobotni tuzishning usulHLari, moliyaviy hisobotni transformatsiya boʼyicha tartibga solish, moliyaviy hisobotlarni transformatsiyaga tayyorlash va ular ustidan nazorat qilish. Ish sohasini tekshirish. Ish sohasini tanlashdagи asosiy omillar. Oʼquv strategiyasini ishlab chiqish. Fikrlesh koʼnikmalarini rivojantirishning asosiy jihatlar.

Asosiy adabiyotlar

1. Doupnik, T. & Perera, H. “International Accounting”, 4th ed., Boston, London: McGraw-Hill (2015)
 2. Alexander, D. & Nobes, C. “Financial Accounting: An International Introduction”, 5th ed., Prentice Hall (2013)
 3. Wiley Interpretation and Application of IFRS Standards / PKF International Ltd
Apr 29, 2019.
4. A Comparison of IFRS Standards and U.S. GAAP: Bridging the Differences / Mr. Bob Uhl Feb 22, 2019.
- Qoʼshimcha dabiyotlar:**
5. Sh. Ergasheva, A.K. Ibragimov, N.K. Rizaev, I.R. Ibragimova Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari. Oʼquv qoʼllanna. //T.: Iqtisodiyot, 2019
 6. Loose Leaf for International Accounting / Timothy Doupnik, Mark Finn, Gergio Gotti, Hector Perera Professor Jan 16, 2019.
 7. The Education of a Value Investor: My Transformative Quest for Wealth, Wisdom and Enlightenment (Hardcover) / by Guy Spier, 2015.
 8. Keynes Hayek: The Clash that Defined Modern Economics (Paperback) / Nicholas Wapshott 2011
 9. Best Practices for Research Analysts: Essentials for Buy-Side and Sell-Side Analysts (Hardcover) / James J. Valentine 2010
 10. Washed and Waiting: Reflections on Christian Faithfulness and Homosexuality (Paperback) / by Wesley Hill 2010
 11. Oʼzbekiston Respublikasi “Buxgalteriya hisobi toʼgʼrisida”gi Qonuni 13.04.2
- “Moliyaviy hisob” fanidan yada nazorat savollari
- 1.Xoʼjalik hisobi toʼgʼrisida tushuncha, uning turlari va unga qoʼyiladigan talablar.
 - 2.Asosiy vositalarni turkumlash, baholash va ularning sintetik hisobi.
 - 3.Tayyor mahsulot hisobi.
 - 4.Mehnat ish haqining turlari, shakkllari va hisobining vazifalari.
 - 5.Tovarlar hisobi.
 - 6.Inventarizatsiya usulini tavsiflang, uning mohiyati va oʼtkazish tartibini izohlang.
 - 7.Korxonada pul mablagʼlari hisobi.
 - 8.Ustav kapitalining shakllanishi va hisobga olinishi.
 - 9.Hujjatashirish va inventarizatsiya.
 - 10.Moliyaviy hisobotni tavsiflang.
 - 11.Asosiy vositalarning analitik va sintetik hisobi.

- 12.Vaqtbay ish haqini hisoblash dastlabki hujattlar va ularni rasmiy lashishirish tartibi.
- 13.Xo'jalik mablag'lari va ularning kelib chiqish manbalarini turkumlang.
- 14.Majburiyatlар hisobi.
- 15.Asosiy vositalar hisobining sintetik va analitik hisobi.
- 16.Buxgalteriya hisobining usullariga tavsif bering.
- 17.Investitsiyalar hisobi.
- 18.Bosh byudjet, moslashuvchan va statik byudjet tarkibini izohlang.
- 19.Hujatlashirish va inventarizatsiya.
- 20.Tayyor mahsulot va uning sotilishi hisobi.
- 21.Pul mablag'larning analitik va sintetik hisobi.
- 22.Schyotolar tizimi va ikki yoqlama yozuv usuliga tavsif bering.
- 23.Materiallar hisobi.
- 24.Moliyaviy hisobotni tuzish va taqdim etish tartibi.
- 25.Majburiyatlар hisobi.
- 26.Schyotolarning iqtisodiy mohiyati, turlari va ikki yoqlama yozuv.
- 27.Vaqtbay ish haqini hisoblashda dastlabki hujattlar va ularni rasmiy lashishirish tartibi.
- 28.Nomoddiy aktivlar hisobi.
- 29.Buxgalteriya balansi moddalarining o'zgarishiga ta'sir etuvchi xo'jalik jarayonlari.
- 30.Materiallar hisobi.
- 31.Moliyaviy natijalar hisobi.
- 32.Nomoddiy aktivlar tarkibi va analitik hisobi.
- 33.Balans moddalarining 3-uzgarishini tavsiflang.(misol keltirin.)
- 34.Buxgalteriya hisobining registrlari va shakllari.
- 35.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang
- 36.Investitsiyalar hisobi.
- 37.Ish haqi fondi hisobidan ushlamma va ajratmalarining buxgalteriya hisobi.
- 38.Moliyaviy natijalar ko'rsatkichlari tarkibi va ular shakllanishi tartibi.
- 39.Asosiy xo'jalik jarayonlarining tamoyillari
- 40.Tayyor mahsulot va uning sotilishi hisoga olish.
- 41.Moliyaviy natijalar hisobi.
- 42.Korxona mablag'lari tarkibini izohlang.
- 43.Schyotolar tizimi va ikki yoqlama yozuv usulini tavsiflang.
- 44.Asosiy vositalar hisobi.

- 45.«Moliyaviy natijalar to'g'risida» gi hisobotni izohlang.
- 46.Xo'jalik hisobini turlarini izohlang.
- 47.Mehnat va ish haqi hisobi.
- 48.Tayyor mabsulotning ombordagi hisobi
- 49.Korxona mablag'larin va ularning kelib chiqish mambalarini tavsiflang.
- 50.Majburiyatlар hisobi.
- 51.Pul mablag'larning sintetik va analitik hisobi.
- 52.Mehnat va ish haqi hisobining analitik va sintetik hisobi.
- 53.Xususiy kapital hisobi.
- 54.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang
- 55.Mehnat va ish haqi hisobining turlari va shakllarini izohlang.
- 56.Xujjatlashirish usuliga tavsif bering. Xujjatlarning turlarini izohlang.
- 57.Materiallarning analitik va sintetik hisobi.
- 58.Asosiy vositalar hisobi.
- 59.Moliyaviy hisobotning shakllariga izoh bering.
- 60.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang
- 61.Buxgalteriya hisobining usullariga tavsif bering.
- 62.Mehnat va ish haqi hisobining analitik va sintetik hisobi.
- 63.Majburiyatlар hisobi.
- 64.Tovar moddiy zahira jarayonlari hisobi.
- 65.Schyotolarning tuzilishi, mohiyati, turlari va bir-biridan farqlanishi.
- 66.Xo'jalik jarayonlarining balans moddalarai o'zgarishiga ta'siri.
- 67.Xo'jalik hisobining turlariga tavsif bering.
- 68.«Standart-kost» tizimi bo'yicha boshqaruv hisobini tashkil etish.
- 69.Tayyor mabsulot hisobi.
- 70.Asosiy vositalarning harakati bilan bog'liq bo'lgan jarayonlarni rasmiylashtirish tartibi.
- 71.Naqdsiz pul mablag'larning analitik hisobi.
- 72.Ustav kapitalining shakllanishi va hisobga olimishi.
- 73.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang
- 74.Ishbay ish haqimi hisoblashda dastlabki hujattlar va ularni rasmiylashtirish tartibi.
- 75.Buxgalteriya balansi tarkibi tuzilishi va turlarini izohlang.
- 76.Xarajatlar va ularning turli xil belgilariiga qarab turkumlanishi.
- 77.Schyotlar tizimi va ikki yoqlama yozuv.
- 78.Xususiy kapital hisobi.

- 79.Nomoddiy aktivlar hisobi.
- 80.Xo'jalik jarayonlarining balans moddalarli o'zgarishiga ta'siri.
- 81.Xo'jalik mablag'larini va ularning kelib chiqish manbalarini turkumlang.
- 82.Buxgalteriya balansi, uning tuzilishi va mazmuni.
- 83.Mehnat va ish haqiqi hisobining vazifalari va analitik hisobi.
- 84.Moliyaviy natijalar hisobi.
- 85.Korxona mablag'larini va ularning kelib chiqish manbalarini turkumlang.
- 86.Asosiy vositalarning sintetik va analitik hisobi.
- 87.Majburiyatlar hisobi.
- 88.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang
- 89.Vaqtbay ish haqini hisoblashda dastlabki hujjalilar va ularni rasmiylastirish tartibi.
- 90.Xususiy kapital hisobi.
- 91.Buxgalteriya hisobining registrlari va shakllari.
- 92.Tayyor mahsulot va uning sotilishi hisobi.
- 93.Hisobotni tuzish va taqdim etish.
- 94.Balans moddalarining - o'zgarishini tavsiflang.(misol keltiring.)
- 95.Tovarlar hisobi
- 96.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang.
- 97.Majburiyattar hisobi.
- 98.Balans aktiv 2-qismi moddalarini tavsiflang(misol keltiring)
- 99.Mehnat va ish haqiqi hisobi.
- 100.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang.
- 101.Schyotarning tuzilishi, turlari va ularda xo'jalik jarayonlarini aks ettrish.
- 102.Asosiy vositalarini ta'mirlash xarakatlarini buxgalteriya registrarida aks ettrish.
- 103.Korxona o'z mablag'larini manbaini tavsiflang.
- 104.Balansning tarkibi, tuzilishi izohlang.
- 105.Tayyor mahsulot hisobi.
- 106.Xususiy kapital hisobi.
- 107.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang
- 108.Schyotarning tuzilishi, turlari va ularda xo'jalik jarayonlarini aks ettrish.
- 109.Mehnat va ish haqiqi hisobining vazifalari.
- 110.Asosiy vositalar hisobining vazifalari, mohiyati va ahamiyatini izohlang.
- 111.Xususiy kapital hisobi.
- 112.Nomoddiy aktivlar hisobi.
- 113.Tayyor mahsulotni ishlab chiqarish va sotish hisobi.

- 114.Balans moddalarining 4-o'zgarishini tavsiflang (misol keltiring).
- 115.Buxgalteriya hisobining usullariga tavsif bering.
- 116.Materiallar hisobi.
- 117.Hisobotlarni tuzish va taqdim etish.
- 118.Pul mablag'tari hisobi.
- 119.Buxgalteriya balansi (tarkibi , tuzilishi va turlari) va xo'jalik jarayonlarining balans moddalarli o'zgarishiga ta'siri.
- 120.Materiallarning ombordagi hisobi va inventarizsiya o'tkazish tartibi.
- 121.Korxonada pul mablag'lari hisobini yuritishning vazifalari.
- 122.Xo'jalik mablag'lanini va ularning kelib chiqish manbaalarini turkumlang.
- 123.Xususiy kapital hisobi.
- 124.Xujjattastirish usuliga tavsif bering. Xujjattarning turlarini izoxlang.
- 125.Investitsiyalar hisobi.
- 126.Balansning tarkibi, tuzilishini izohlang.
- 127.Tovar moddiy zaxiralar hisobi .
- 128.Investitsiyalar hisobi.
- 129.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang.
- 130.Majburiyattar hisobi.
- 131.Hisobotlarni tuzish va taqdim etish tartibi.
- 132.Korxona mablag'jari va ularing kelib chiqish manbaalarini turkumlang.
- 133.Asosiy vositalarga eskirish hisoblash tartibi
- 134.Naqd pul mablag'larining analitik hisobi.
- 135.Buxgalteriya hisobining usullarini tavsiflang.
- 136.Schyotlar tizimi va ikki yoqlama yozuv usulini izohlang.
- 137.Tayyor mahsulot hisobi.
- 138.Asosiy vositalarning harakati bilan bog'liq bo'lgan jarayonlarni rasmyylashtirish tartibi.
- 139.Korxona mablag'lari va ularning kelib chiqish manbaalarini turkumlang.
- 140.Materiallar hisobi.
- 141.Moliyaviy hisobotni tuzish va taqdim etish tartibi.
- 142.Buxgalteriya hisobi to 'g'risidagi qonunning mohiyati.
- 143.Balans moddalarining o'zgarishiga xo'jalik jarayonlarining ta'siri.
- 144.Tayyor mahsulotni ishlab chiqarish va sotish hisobi.
- 145.Schyotlarining tuzilishi, mohiyati, turlari va bir-birdan farqlanishi.
- 146.Tovar moddiy zaxiralar hisobi.
- 147.Mehnat va ish haqquinining turlari, shakkllari va tizimlari.

“Boshqaruv hisobi” fanidan

Davlat attestatsiya sinovi uchun dastur

1-mavzu. Boshqaruv hisobining mohiyati

Boshqaruv hisobi, uning predmeti va metodi, boshqaruv hisobining tarixiy shakllanishi, boshqaruv va ishlab chiqarish hisobi o'rtaidiagi bog'liqlik, moliyaviy va boshqaruv hisobining o'zaro bog'liqligi to'g'risidagi bilimlar shakllantiriladi.

2-mavzu. Xarajatlar tafsifi.

Xarajatlar haqida umumiyl tushuncha beriladi jumladan, xarajatlarning turli xil belgilariiga qarab turkumlanishi, ishlab chiqarish xarajatlarini asosiy va yordamchi ishlab chiqarishlar bo'yicha hisobga olishni tashkil etish va qo'shimcha xarajatlarni hisobga olishni ham o'z ichiga oladi.

3-mavzu. Material xarajatlarning hisobi

Material xarajatlarning hisobiga bag'ishlangan bo'lib, materiallarni boshqarish jarayoni to'g'risida tushuncha beriladi. Materiallarni xarid qilish, saqlash va ishlab chiqarishga berishni mazmuni ochib beriladi. Materiallarni hisobga olishning uzluksiz va davriy tizimini farqlash hamda ishlab chiqarishga berilgan materiallarning tannarxini aniqlash ko'rib chiqiladi.

4-mavzu Mehnat xarajatlari hisobi

Ishchi kuchi xarajatlarini hisoblash, ish haqi xarajatlarini tahlil qilish, mehnatga haq to'lash shakllari hamda ishchi kuchi qo'nimsizligi va mehnat unumdonligini yoritib beriladi.

5-mavzu Umumiy xarajatlar hisobi

Umumiy xarajatlarni taqsimlash zarurati, umumiy xarajatlarni taqsimlashning yagona va alohida stavkalari, umumiy xarajatlarni taqsimlashning reja stavkasidan foydalanish hamda umumiy xarajatlarni taqsimlashning to'g'ridan tog'ri (bevosita) usuli borasidagi bilimlar taqdim etiladi.

6-mavzu Buyurtmali ka'l kulyatsiya

Mahsulot tannarxini kalkulyatsiyalash usullari, kalkulyatsiya mazmuni va ahaniyati, standart xarajatlar haqida tushuncha berindi. Standartdan chetlanishlar, moddiy, mehnat va qo'shimcha xarajatlar uchun standart xarajatlar tizimini tadbiq qilish tartibi ko'rib chiqiladi.

7-mavzu Jarayonli kalkulyatsiya

Byudjetlashirish va uning korxona faoliyatini rejalashtirishda tuigan o'mi, bosh byudjetning tarkibi va tuzish taribi moslashuvchan va statik byudjetlarni tuzish borasidagi ma'lumotlar ko'rib o'tildi.

8-mavzu Umum ishlab chiqarish va qo'shimcha mahsulot uchun xarajatlar hisobi

Ishlab chiqarishning zararsizligini tahlil etish, bahoni shakllantirish bo'yicha qarorlarni qabul qilish va boshqaruv hisobi tizimida investitsion loyihibar bo'yicha qarorlar qabul qilish borasida umumiyl tushunchalar beriladi.

9-mavzu Umum xarajatlar va o'zgaruvchan xarajatlar bo'yicha tannarx kalkulyatsiyasi

Tafovutlarni aniqlash, xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda iqtisodiy ko'rsatkichlarning rejalashtirilgan miqdori va undan og'ishishlarni taqoslash ko'rib chiqiladi. Shuningdek, xarajatlarni nazorat qilish vositali sifatida tafovut va og'ishishlar hisobining mazmuni, tafovut va og'ishishlarni hisoblash hamda ularning tahlili bilan tanishiriladi.

10-mavzu "Xarajatlar - Hajm - Foyda" tahlili

"Xarajatlar - Hajm - Foyda" tahlilining mohiyati haqidha tushunchaga esa bo'lish, bir yoki bir nechta mahsulot uchun zarsarsizlik nuqtasini aniqlash, marja va operatsion richakni aniqlash

11-mavzu Smetta tuzish

Korxonada tuzildig'an smeta tuzishni afzalliklari bilan tanishtirish hamda asosiy smeta tuzishni o'rganish.

12-mavzu Natijalarning bahosi va nazorati

Normativ xarajatlar va "Standart - Kost" sistemasi haqida tushunchaga ega bo'lish, normativ xarajatlar tasnifi hamda nazorat vositasi sifatida og'ish tahvilini olib borishni o'rganish

13-mavzu Uzoq muddati investitsiya qarorlarini qabul qilish

Kapital quyilma smetasini tuzish bosqichlari va madsadlari, kapital qo'yilmalarini rejalashtirish bosqichlari, investitsiyalarni baholash usullari asosida eng jozibador investitsiya loyihasini tanlashni o'rganish

14-mavzu Narx shakllantirish bo'yicha qarorlarni qabul qilish

Narx shakllantirish bo'yicha qarorlarni qabul qilishda ta'sir etuvchi asosiy faktorlarni aniqlash, narx shakllantirish bo'yicha strategiyalarni aniqlashni va narx shakllantirish usullarini qo'llash hamda transfer baholarni aniqlashni o'rgani

15-mavzu Chiziqli programmalashtirishni qo'llash

Chiziqli dasturlash modelining mohiyatini shakllantirish va grafik usul yordamida marjinal almashtirish stavkalarini va xarajatlarini hisoblashishni, boshqarish va rejalashtirish, qarorlarni qabul qilishda chiziqli programmalashtirish usulidan foydalanish, maksimal foyda olish uchun chiziqli programmalashtirish modelidan foydalanish

16-mavzu Rejalashtirish va nazorat qilishning funksional bahosi

Strategik boshqaruv hisobi, balanslasgan hisob vedomosti, bo'linmaning funksional ko'rsatkichlarini aniqlashtuni o'rganish

17-mavzu Boshqaruv qarorlarini qabul qilish

Ma'lumotlarning dolzarbligi va sifat jihatlarining ahamiyatini, mahsulot sotish narxlar bo'yicha maxsus qarorlar qabul qilish, uzoq muddati buyurtmalarni baholash, oldingi davr xarajatlariga bog'liq bo'lmagan: uskunalarни alamatshirish bo'yicha qarorlarni qabul qilish, ma'lum bir mahsulot turi bo'yicha ishlab chiqarishni to'xtashish qarorlarini qabul qilishni bilish

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari .

1.O'zbekiston Respublikasi "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi Qonuni 13.04.2016

2."Mahsulot (ishlar, xizmatlar) ni ishlab chiqarish va sotish xarajatlarining tarkibi hamda moliyaviy natijalarini shakllantirish tartibi to'g'risida"gi Nizom 05.02.1999

3. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birlgilikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017.- 56 b.
4.Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligini garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2017.- 47 b.
5.Mirziyoyev.Sh.M. Tanqidiy tahlil, qatiy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. "O'zbekiston" NMIU,2017.- 103 b.

6.Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shakvat Mirziyoyevning Oliy Majlisiga Murojaatnomasi. 2020-yil 24-yanvar.mamba:president.uz
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldag'i "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PE-4947-soni Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plamni, 2017 y., 6сон, 70-modda

8.Xasanov B.A., Xashimov A.A. Boshqaruv hisobi: Darslik-T: “Cho’lpon”.

2013

9.Jo’rayev N.Yu., Abduvaxitov F.T., Sofiboldiyeva D.A. Moliyaviy va boshqaruv hisobi: Darslik-T: “Iqtisod-Moliya”. 2012

10.Ibragimov A., Ochilov I., Qo’ziyev I., Rizayev N. Moliyaviy va boshqaruv hisobi: O’quv-qo’llanma-T: “Iqtisod-Moliya”. 2008

11.Karimov A.A., Erkina D. Boshqaruv hisobini tashkil etishning uslubiy jihatidari: avtonom va integratsiyalashgan tizimlar. “Xalqaro moliya va hisob” ilmiy elektron jurnalı. №4. 2017.

12.Drury, C Management and Cost accounting cengage, 7th edition (2015)

13.Bhimani, A and Horngren, C et al Management and Cost accounting Prentice Hall 6th edition (2015)

14.S.P. Jain & K.L. Narang: Cost and Management accounting: Kalyani publishers, 23, Daryaganj, New Delhi-110002.

15.M.N. Arora: Cost and Management accounting (Theory and Problems): Himalaya publishing house, Ramdoot, Dr. BhaleraoMarg, Kelewadi, Gurgaon, Mumbai- 400 004.

16.V.K. Saxena & C.D. Vashist: Cost and Management accounting Sultan Chand & Sons 23, Daryaganj New Delhi-110002.

17.S.N. Maheshwari: Cost and Management accounting Sultan Chand & Sons 23, Daryaganj New Delhi-110002.

“Boshqaruv hisobi” fanidan yada nazorat savollari

1. Loyihani baholash usullari
2. Material xarajatlari hisobi
3. Mahsulot tannarxini kalkulyatsiya qilish yo’llari
4. Bosh byudjetni tuzish yo’llari
5. Tafovut va og’ishishlar tahibili
6. Zararsizlik nuqtasi hamda maqsadli foyda.
7. Kompleks xarajatlarning taqsimlanishi
8. Moslashuvchan byudjet
9. Mehnat xarajatlari bo’yicha og’ishishlar
10. CVP tahili
11. Qo’shimcha mahsulot ishlab chiqarish hisobi
12. Transfert baholash
13. Doimiy va o’zgaruvchan xarajatlari hisobi
14. Umumiy xarajatlari bo’yicha og’ishishlar
15. Zahiralarni baholash bo’yicha xarajatlari tasnifi
16. “Xarajatlarn-mahsulot hajmi-foyda” (CVP) tahili
17. Boshqaruv va moliyaviy hisobning o’zaro bog’lig’ligi hamda farqi
18. Bosh byudjetni tuzish yo’llari
19. Buyurtmali kalkulyatsiya qilish jarayoni
20. Mehnat xarajatlari bo’yicha og’ishishlar
21. Jarayonli kalkulyatsiya qilish usuli
22. Investitsiyalar bo’yicha qarorlar qabul qilish
23. O’zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Mahsulot (ishlar, xizmatlar) ni ishlab chiqarish va sotish xarajatlari tarkibi hamda moliyaviy natijaarni shakllantirish taribi to’grisida”gi Nizomi
24. Material xarajatlari bo’yicha og’ishishlar
25. Kompleks xarajatlarning taqsimlanishi
26. Direk-kosting kalkulyatsiya qilish usuli
27. Mehnat xarajatlari hisobi
28. Kapital xarajatlari byudjetinin tuzish
29. Material xarajatlari bo’yicha og’ishishlar
30. Transfert baholash
31. Umumiy xarajatlari bo’yicha og’ishishlar
32. Xarajatlarni rejalashtirish
33. Buyurtmali kalkulyatsiya qilish usuli

34. Bosh byudjetni tuzish yo'llari
35. Boshqaruv hisobini tashkil etish tuzilmasi
36. Kompleks ishlab chiqarish xarajatlari hisobi
37. Statik byudjet
38. Mehnat xarajatlari bo'yicha tafovutlar
39. Standart-kosting kalkulyatsiya qilish usuli
40. Zararsizlik nuqtasi hamda maqsadli foyda
41. "ABC" kalkulyatsiya qilish tizimi
42. Moslashuvchan byudjet
43. Material xarajatlар bo'yicha tafovutlar
44. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Mahsulot (ishlar, xizmatlar) ni ishlab chiqarish va sotish xarajatlari tarkibi hamda moliyaviy natijalarni shakllantirish tartibi to'grisida"gi Nizomi
45. Qo'shimcha mahsulot ishlab chiqarish hisobi
46. Zahiralarni baholash bo'yicha xarajatlari tasnifi
47. Mahsulot tammixini kalkulyatsiya qilish yo'llari
48. Boshqaruv hisobini tashkil etish tuzilmasi
49. Tafovut va og'ishishlar tahili
50. Muqobil xarajatlari tamoyilli
51. Tafovut va og'ishishlar tahili
52. Doimiy va o'zgaruvchan xarajatlari
53. O'zbekiston Respublikasi "Buxgalteriya hisobi to'grisida"gi Qonuni
54. Jarayonli kalkulyatsiya qilish usuli
55. Kompleks ishlab chiqarish xarajatlari hisobi
56. Standart-kosting kalkulyatsiya qilish usuli
57. Yaroqsiz mahsulot xarajatlari hisobi
58. Tafovut va og'ishishlar tahili
59. CVP tahili
60. Xarajatlari tasnifi
61. Umumiy xarajatlari bo'yicha og'ishishlar
62. Direkt-kosting kalkulyatsiya qilish usuli
63. Xarajatlari smetasi va byudjetlashirish
64. Moslashuvchan byudjet
65. Loyihani baholash usullari
66. Bosh byudjetni tuzish yo'llari
67. Jarayoni kalkulyatsiya qilish usuli
68. CVP tahili
69. Muqobil xarajatlari tamoyilli
70. Boshqaruv va moliyaviy hisobning o'zaro bog'liqligi hamda farqi
71. Byudjetlashirish
72. Tafovut va og'ishishlar tahili
73. Xarajatlarni rejalashtirish
74. Loyihani baholash usullari
75. Qo'shimcha mahsulot ishlab chiqarish hisobi
76. Moslashuvchan byudjet
77. Boshqaruv qatorlarini qabul qilish bo'yicha xarajatlari tasnifi
78. Buxgalterning boshqaruv jarayonidagi roli
79. Tafovut va og'ishishlar tahili
80. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Mahsulot (ishlar, xizmatlar) ni ishlab chiqarish va sotish xarajatlari tarkibi hamda moliyaviy natijalarni shakllantirish tartibi to'grisida"gi Nizomi
81. Mehnat xarajatlari bo'yicha og'ishishlar
82. Doimiy va o'zgaruvchan xarajatlari hisobi
83. Standart-kosting kalkulyatsiya qilish usuli
84. CVP tahili
85. Transfert baholash
86. Umumiy xarajatlari hisobi
87. Zararsizlik nuqusi hamda maqsadli foya.
88. Boshqaruv va moliyaviy hisobning o'zaro bog'liqligi hamda farqi
89. Tafovut va og'ishishlar tahili
90. Byudjetlashirish
91. Material xarajatlari bo'yicha tafovutlar
92. Loyihani baholash usullari
93. Qo'shimcha mahsulot ishlab chiqarish hisobi
94. CVP tahili
95. Doimiy va o'zgaruvchan xarajatlari hisobi
96. Narxlar bo'yicha qarorlar qabul qilish
97. Kapital xarajatlari byudjetini tuzish
98. Zahiralarni baholash bo'yicha xarajatlari tasnifi
99. Tafovut va og'ishishlar tahili
100. Boshqaruv hisobini tashkil etish tuzilmasi
101. Kompleks xarajatlarning taqsimlanishi

- 102. Boshqaruv hisobini tashkil etish tuzilmasi
- 103. "Xarajatlар-mahsulot hajmi-foyda" (CVP) tahili
- 104. Transfert baholash
- 105. Mehnat xarajatlari bo'yicha og'ishishlar
- 106. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Mahsulot (ishlar, xizmatlar) ni ishlab chiqarish va sotish xarajatlari tarkibi hamda moliyaviy natijalarni shakillantirish tartibi to'g'risida"gi Nizomi
- 107. Material xarajatlari hisobi
- 108. Muqobil xarajatlар tamoyili
- 109. Buyudjetlashtrish
- 110. Tafovut va og'ishishlar tahlili
- 111. Boshqaruv qatorlarini qabul qilish
- 112. Mehnat xarajatlari hisobi
- 113. Bosh byudjetni tuzish yo'llari
- 114. CV P tahili
- 115. Transfert baholash
- 116. Yaroqsiz mahsulot xarajatlari hisobi
- 117. Material xarajatlari bo'yicha og'ishishlar
- 118. Kompleks ishlab chiqarish xarajatlari hisobi
- 119. Zararsizlik muqtasi hamda maqsadi foyda
- 120. Loyihani baholash usullari

"Audit" fanidan
Davlat attestatsiya sinovi uchun dastur

1-mavzu. Auditga umumiy tafsif

Auditning mohiyati va rivojlanish tarixi. Auditning maqsadi va vazifalar. Auditning rivojlanish bosqichlari. Tasdiqlovchi audit. Maqsadli sistemali audit. Tavakkalchilikka asoslangan audit. O'zbekiston Respublikasining moliyaviy nazorat tizimida auditning tutgan o'rni. Audit va buxgalteriya hisobining farqli jihatlari. Auditning turlari va shakllari. Mos keluvchanlik auditi. Operatsion audit. Moliyaviy hisobot auditi. Ichki audit. Tashqi audit. Audit xizmatlari bozori.

2-mavzu. Auditorning normativ huquqiy asoslari

Auditorlik faoliyatni to'g'risidagi qonun va boshqa normativ - huquqiy hujjalatlar shartti. Auditorlik tashkilotlari faoliyatini tashkil etish taribi. Auditorlik faoliyatini amalga oshirish uchun litsenziya berish, litsenziya berishni rad etish, litsenziyaning amal qilish muddatini to'xtatish, belkor qilish, to'xtatib turish yoki amal qilishini tiklash. Auditorlik kasbiga qo'yildigan malakaviy talablar. Auditor malaka sertifikatini berish, amal qilish muddatini uzaytirish, qayta rasmiylashtirish va dublikatini berish taribi. Auditorlik faoliyatini taribga solishda professional tashkilotlari roli.

3-mavzu. Auditorning kash etikasi

Etika haqidada tushuncha. Auditning axloq kodeksi va uning maqsadi. Axloq kodeksining asosiy talablari. Auditning axloq kodeksi tamoyillari. Auditor axloqi (etikasi). Vijdonlilik va ob'ektivlik. Professional kompetentlilik. Maxfiylik. Omma uchun axborotni taqdim etish. Boshqa auditorlar bilan munosabatlar. Auditorlik tashkiloti va auditorlarning mustaqilligi. Umuminsoniy ahloq qoidalari va ma'naviy me'yortargea rivoja qilish. Auditorning xolisligi va kasbiy vakolatiligi. Auditor ishlarning sifatini nazorat qilish. Dastlabki, joriy va keyingi nazorat.

4-mavzu. Auditorlik tekshiruvini rejalashirish

Auditorlik tekshiruvini rejalashirishning tamoyillari va bosqichlari. Audit kelishuvni shartlarini kelishish. Mijozi ni jabol qilish va dastlabki rejalastirish. Auditning umumiy rejasini tuzish. Audit dasturini tuzish. Uyg'unlik, uzuksizlik va maqbullik tamoyillari. Korxonani auditorlik tekshiruvidan o'tkazish ischi darsturi va auditorlik xizmati ko'rsatish haqidagi shartnomaga hamda boshqa zarur hujjatlarni tuzish.

5-mavzu. Auditorlik tekshiruvida muhimlik va risk

Auditda muhimlik. Muhimlik darajasini aniqlashda bazaviy ko'rsatkichlar tizimini shakkallantirish tartibi. Muhimlik darajasini aniqlash tartibi va uni auditda qo'llash. Muhimlik darajasini auditda qo'llash tartibi. Auditorlik riski va uning yuzaga kelish sababları. Auditorlik risklarning maqbul to'plami. Auditorlik risklar maqbul to'plamining elementlarini baholash. Auditorlik riskini aniqlash modeli. Auditorlik riskiga ta'sir qiluvchi omillar. Muhimlik darajasi va auditorlik riski tushunchalarining o'zaro bog'liqligi.

6-mavzu. Auditorlik tekshiruvida firibgarlikni aniqlash

Firibgarlik tushunchasi. Firibgarlik uchburchagi. Firibgarlik oqibatidagi muhim buzib ko'rsatishning riskini aniqlash va baholash. Moliviyiv hisobotdagi firibgarliklar. Firibgarlikni oldimi olish va aniqlash. Firibgarlik aniqlangandanida auditorning hatti-harakati. Auditor uchun kelishuvni davom etirish imkoniszligi.

7-mavzu. Auditorlik tekshiruvu vaqtida ichki nazorat tizimini o'rGANISH hamda baholash

Tekshiriladigan korxona (mijoz) faoliyatini o'rGANISH. Buxgalteriya hisobining tashkil etilishini o'rGANISH. Korxona buxgalteriyasining tashkilii tuzilmasi, tashkil tuzilmada ko'rsatilgan har bir xodimning vazifalari va mas'uliyatlarining bayoni; hisob tsiklining muhim uchastkalari bo'yicha hujjatlar aylanish reja-grafigini tekshirish. Korxona hisob siyosatini o'rGANISH. Ichki nazorat tizimini tashkil etishda

qo'yildigan maqsadlar. Ichki nazorat tizimining mohiyati va uni o'rGANISHdan maqsad. Ichki nazorat tizimining elementlari. Ichki nazorat tizimini o'rGANISH va baholashni hujjatlashtirish. Audit strategiyasini ishab chiqish. Nazorat riskini baholash.

8-mavzu. Auditorlik darilar

Auditorlik darillarining mohiyati va uning ishonchlligini belgilovchi mezonlar. Auditorlik darillarini olish amallari. Ekspert ishlardan dalil sifatida foydalanan. Boshqa auditor ishlardan foydalanan. Dalillarni auditorlik tashkilotining ischi hujjatlarida aks ettirish.

9-mavzu. Auditorlik tekshiruvida Tahliiy amallar

Tahliiy amallarni qo'llash maqsadlari. Mohiyati bo'yicha tekshirish tahliiy amallari. Tahliiy amallarning turlati. Umumiyl xulosani chiqarish jarayonidagi tahliiy amallar. Auditorning tahliily tadbirlarning bajarilish natijalari bo'yicha faoliyati.

10-mavzu. Audit o'tkazish jarayonida ma'lumotlarni yig'ish va umumlashtirish bo'yicha auditning xalqaro standartlari

Audit standartlari haqida tushuncha va ularning ahamiyati. Auditorlik tekshiruvini tashkil etish bilan bog'liq standartlar. Auditorlik tekshiruni o'tkazish bilan bog'liq standartlar. Auditorlik tekshiruvini yakunlash bilan bog'liq standartlar.

11-mavzu. Auditorlik xulosa va takliflarining xalqaro standartdari

Auditorlik xulosisasi haqida umumiyl tushuncha va uning mohiyati. Audit xulosisasi turlari. Audit xulosisini tuzishda qo'yildigan talablar.. Cheunga chiqishlar va buzib ko'rsatishlar xususiyati va sababları. Tanlash hajmi. Tanlash birligi. Tankashni belgilash usullari. Stratifikatsiya va qiyomat bo'yicha tortilgan tanlash. Statistik va nostatistik tanlash. Atributiv tanlash. Buzib ko'rsatishlarni jamlanmagta tabbiq etish. Tanlashda dasturiy ta'minotni qo'llash.

12-mavzu. Ta'minot va ishlab chiqarish jarayoni auditi

Ta'minot jarayoni auditini tashkil qilish. Mol etkazib beruvchi va pudratchilar bilan hisob-kitoblar audit. Asosiy vositalar kirimiga doir muomalalarni hujjatlashtirish, schyotlarda aks ettirishning to'g'riligini tekshirish. Nomoddiy aktivlar kirimi hisobi to'g'riligini tekshirish. Tovar-moddiy zahiralar kirimi hisobini tekshirishning xususiyatlari. Tovar-moddiy zahiralarни kirim qilish va ishlab chiqarishga sarflash vaqtida baholashning to'g'riligini tekshirish.Ishlab chiqarish jarayonining mazmuni. Korxona faoliyatida ishlab chiqarish jarayoni auditining maqsadi, vazifalari va axborot manbalari. Korxonada ishlab chiqarish xarajatlari auditini o'tkazishni rejalashtirish. Korxona faoliyatida ishlab chiqarish xarajatlari auditini o'tkazish tartibi. Tekshiruv jarayonida olingan ma'lumotlar asosida ishlab chiqarish xarajatlari auditni natijalarini umumlashtirish.

13-mavzu. Mehnat haqi hisobi va to'lash jarayoni auditi

Xodimlar bilan hisob-kitoblar auditining me'yoriy asoslari. Aktsicodorlik jamiyatlarida mehnat haqi bo'yicha hisob-kitoblar auditining maqsadi, vazifalari va manbalari. Mehnat haqi bo'yicha hisob-kitoblar auditini rejalashtirish bosqichi. Xodimlar bilan mehnat haqi va boshqa muomalalar bo'yicha hisob-kitoblarni tekshirish.

14-mavzu. Majburiyatlar va moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari

Xo'jalik yurituvchi subyektlar moliyaviy natijalarini ifodalovchi ko'satkichlar tizimi. Mahsulotlarni sotish va moliyaviy natijalarning o'zaro bog'liqligi. Xardorlar va buyurtmachilar bilan hisob-kitoblar audit. Mahsulot sotishdan olingan yalpi foydani tekshirish. Asosiy faoliyatdan olingan boshqa daromadlarni tekshirish. Yakuniy moliyaviy natija audit.

15-mavzu. Auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichi

Auditorlik tekshiruvlar natijalarini umumlashtirish va baholash. Auditorlik

hisoboti va uring tarkibi. Auditorlik xulosasi va uning turlari. Ijobiy fikr. modifikatsiyalangan fikr. Izohlar bilan fikr bildirilgan auditorlik xulosasi fikr bildirish rad etilgan auditorlik xulosasi tushuntirish qismi kiritilgan izohlar bilan fikr bildirilgan auditorlik xulosasi.

Asosiy adabiyyotlar:

- 1.Fayziev Sh.N., Dusmuratov R.D., Karimov A.A., Kuziev I.N., Avlokulov A.Z. Audit: Darslik -T.: "Iqtisod-Moliya", 2015y. – 430 b.
- 2.Tuychiev A., Qo'ziev I., Avloqulov A., Sherimbetov I., Avazov I. Audit. Darslik. – T.: "Iqtisod-Moliya", 2019. – 620 b.
- 3.Kuziev I., Tuychiev A., Xojiev M., Yakubov M. Vnutrenniy audit. "Iqtisod-Moliya", 2019 g. – 421 str."

Qo'shimcha adabiyyotlar:

4. O'zbekiston Respublikasi «Auditorlik faoliyati to'g'risida»gi Qonumi (yangi tahriri). 2000 yil 26 may. 78-II-szon.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 19 sentyabrdagi "O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyatini yanada rivojlanitirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3946-szon Qarori <http://lex.uz>
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 17-yanvardagi "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojiantarishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasini" faol investitsiyalar va ijtimoiy rivojlanish yili"da amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risida"gi PF-5635-sloni Farmoni. <https://nrm.uz>
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 12 maydag'i 274-slonli «Auditorlik taskilotlari faoliyatining huquqiy asoslarini yanada takomillashtirishni ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar

8. O'zbekiston Respublikasi moliya vazirining 2018 yil 21 dekabrdagi "Auditor malaka sertifikatini berish tarifi" to'g'risidagi nizomni tasdiqlash xaqida"gi 3105 sonli buyrug'i. <http://lex.uz>
9. Audit va sifat nazoratining xalqaro standartlari. 2012. 1 qism, 3-jild. - T.: O'BAMA, 2014.-1049 b.
10. "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha karakatlar strategiyasi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli Farmoni.
- 11.Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xaldimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 488 b.
- 12.Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 104 b.
- 13.Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorigi va inson manfaatlарини ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 48 b.
- 14.Arens A., Lobbek Dj. Audit. Per. s angl. pod red. Ya.V. Sokolova. - M.: Finansi i statistika, 2013. -560s.
- 15.Fayziev Sh.N., Karimov A.A. Audit. Uchebnoe posobie. -T.: "IQTRISOD-MOLIYA", 2013. -S. 157-158.
- 16.Sheremet A.D., Suyts V.P. Audit. Uchebnik. - M.: INFRA-M, 2009. -456
- 17.Qo'shiyev I.N., Fayziev Sh.N., Avloqulov A.Z., Sherimbetov I.X. Ichki audit. O'quv qo'llanma. -T.: IQTRISOD-MOLIYA, 2015. 198 bet.

"Audit" fanidan yada nazorat savollari

1. Auditning mohiyati, vazifalari va ahamiyati
2. O'zbekiston Respublikasi "Auditorlik faoliyati to'g'risida"gi Qonuni va uning ahamiyati
3. Auditorlik faoliyatining milliy standartlari
4. Auditorlik faoliyatining xalqaro standartlari
5. Auditorlik tekshiruvlarining xillari, turlari va shakllari
6. Auditorlik kasbiga malakaviy hamda axloqiy talablar
7. Auditorlik tanlash, tanlash uslubi va natijalarini baholash
8. Auditorlik dafillar va auditorlik tashkilotining ish huqiqatari
9. Kassa muomalalari va pul huqattari auditi
10. Hisob-kitob, valyuta va bankdagi boshqa schyotlar bo'yicha muomalalar auditi
11. Moliyaviy qo'yilmalar auditi
12. Asosiy vositalar va ularning harakati auditi
13. Nomoddiy aktivlar auditi
14. Tovar-moddiy zahiralar auditi
15. Mehnat haqi bo'yicha hisob-kitoblar auditi
16. Hisobbdor shaxslar va xodimlar bilan boshqa muomalalar auditi
17. Byudjet bilan hisob-kitoblar auditi
18. Xususiy kapital auditi
19. Moliyaviy natijalar auditi
20. Ichki audit xizmati faoliyatini tashkil etish va rejalashirish
21. Auditorlik hisoboti va xulosesini tuzish
22. Auditorlik tekshiruvni natijalarini umumlashtirish va baholash
23. Auditorlik faoliyatining me'yoriy-huquqiy asosları
24. Auditorlik faoliyatida muhimlik tushunchasi va uni aniqlash tartibi
25. Ishlab chiqarish va boshqa xarajatlar auditi
26. Auditorlik tekshiruvini rejalashirish va tayyorlash
27. Moliyaviy hisobot auditi
28. Auditning umumiy rejasi va dasturini tayyorlash
29. Tayyor mahsulot va tovarlar auditi
30. Auditorlik tavakkalchiligi va ichki nazorat tizimini baholash
31. Ta'minot jarayoni auditi
32. Ishlab chiqarish jarayoni auditi
33. Auditorlik tashkiloti va uning ichki standartlari
34. Innovatsion va investitsion faoliyat auditi

35. Mustaqil auditorning umumiy majburiyatları va auditni xalqaro andozlarga muvofiq o'tkazish
36. Mahsulot (ish, xizmatlar) tannarxini hisoblash auditı
37. Mol yetkazib beruvchilar va pudratchilar bilan hisob-kitoblar auditı
38. Audit va taftish: maqsadları, huquqiy munosabatlari va natijaları
39. Qarzlar va majburiyatlar auditı
40. Xalqaro audit va uning modellari

Kafedra mudiri:
Y.U.Sunnatov